

Αρχική σελίδα>Αναζήτηση επαγγελματία του νομικού κλάδου>Αναζήτηση εμπειρογνώμονα Αναζήτηση εμπειρογνώμονα

Αυστρία

I. Κατάλογοι και μητρώα πραγματογνωμόνων

Στην Αυστρία, τα πρόσωπα που είναι διαθέσιμα για να εργαστούν ως πραγματογνώμονες σε δικαστική διαδικασία ή σε εισαγγελική προκαταρκτική εξέταση εγγράφονται στον κατάλογο δικαστικών πραγματογνωμόνων που τηρούν οι πρόεδροι των περιφερειακών δικαστηρίων για την αντίστοιχη περιφέρεια των περιφερειακών δικαστηρίων και καταχωρίζονται στα μητρώα ανά ειδικότητα.

Ο κατάλογος δικαστικών πραγματογνωμόνων είναι διαθέσιμος στο κοινό **σ' αυτόν τον σύνδεσμο**.

Για να εγγραφούν στον κατάλογο δικαστικών πραγματογνωμόνων, οι πραγματογνώμονες πρέπει να υποβάλουν αίτηση και να επιτύχουν σε εξετάσεις.

II. Προσόντα των πραγματογνωμόνων

Οι αιτούντες που επιθυμούν να διοριστούν από τα δικαστήρια θα πρέπει να αποδείξουν ότι διαθέτουν επαγγελματική πείρα στον τομέα τους. Επιπλέον, ο πραγματογνώμονας πρέπει να έχει ουσιαστική γνώση των σημαντικότερων αρχών του αυστριακού δικονομικού δικαίου, να γνωρίζει πώς να συντάσσει την έκθεση πραγματογνωμοσύνης και να παράσχει αποδείξεις δεκαετούς ή πενταετούς επαγγελματικής πείρας στον τομέα του (εφόσον διαθέτει σχετικό πτυχίο πανεπιστημίου ή πτυχίο επαγγελματικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) κατά την αμέσως προηγούμενη της εγγραφής του στο μητρώο περίοδο. Επιπλέον, οι πραγματογνώμονες πρέπει να διαθέτουν πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα και να είναι αξιόπιστοι. Για να είναι αξιόπιστοι, η συνολική συμπεριφορά των πραγματογνωμόνων πρέπει να είναι άμεμπτη, ώστε να διασφαλίζεται η αμεροληψία τους και η ποιότητα της δουλειάς τους.

Η αίτηση εγγραφής στο μητρώο «ορκωτών και πιστοποιημένων» πραγματογνωμόνων (σύμφωνα με τον ορισμό του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Εμπειρογνώσας και Εμπειρογνώμωνων που αφορά τους «αναγνωρισμένους πραγματογνώμονες») υποβάλλεται στον πρόεδρο του περιφερειακού δικαστηρίου του τόπου της συνήθους διαμονής ή του τόπου επαγγελματικής δραστηριότητας του αιτούντος.

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εγγραφής, ο πρόεδρος που είναι αρμόδιος για την εγγραφή αναθέτει σε επιτροπή να γνωμοδοτήσει ως προς το αν πληρούνται οι απαιτήσεις εγγραφής.

Πριν από την εγγραφή τους, οι πραγματογνώμονες ορκίζονται.

Εφόσον οι πραγματογνώμονες πληρούν όλες τις προαναφερθείσες απαιτήσεις, διορίζονται για πέντε έτη από τον πρόεδρο που είναι αρμόδιος για την εγγραφή. Οι πραγματογνώμονες πρέπει να υποβάλουν αίτηση εκ νέου εγγραφής κάθε πέντε χρόνια. Εάν οι πραγματογνώμονες μέχρι την ημερομηνία αυτή εξακολουθούν να πληρούν όλες τις απαιτήσεις, παρατείνεται η εγγραφή στον κατάλογο δικαστικών πραγματογνωμόνων (χωρίς να χρειάζεται να συμμετάσχουν σε άλλες εξετάσεις).

Οι πραγματογνώμονες μπορούν να διαγραφούν από τον κατάλογο δικαστικών πραγματογνωμόνων με δική τους επιθυμία, αν δεν πληρούν πλέον τις προϋποθέσεις ή αν το αποφασίσει ο πρόεδρος που είναι αρμόδιος για την εγγραφή. Η απόφαση διαγραφής ή απόρριψης της εκ νέου πιστοποίησης πραγματογνώμονα πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένη και μπορεί να προσβληθεί.

Υπάρχει **κώδικας δεοντολογίας** που δημοσιεύεται από την αυστριακή ένωση ορκωτών και πιστοποιημένων πραγματογνωμόνων.

III. Αμοιβή των πραγματογνωμόνων

III. 1 Γενικές πληροφορίες

Στις αμοιβές των πραγματογνωμόνων εφαρμόζεται ο αυστριακός **νόμος για τις αμοιβές** («Gebührenanspruchsgesetz»). Ο εν λόγω νόμος περιλαμβάνει γενικούς κανόνες που ισχύουν για τους πραγματογνώμονες. Επιπλέον, προβλέπει ειδικό σύστημα αμοιβών για τους γιατρούς, τους ανθρωπολόγους, τους οδοντιάτρους, τους κτηνιάτρους, τους πραγματογνώμονες σε θέματα χημικής ανάλυσης και τους πραγματογνώμονες για τα μηχανοκίνητα οχήματα.

III. 2 Αμοιβές

Συνήθως, οι αμοιβές εξαρτώνται από την πολυπλοκότητα της πραγματογνωμοσύνης. Μεταξύ άλλων, ισχύει ειδικό σύστημα αμοιβών στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας και της διαδικασίας οικογενειακών διαφορών για ορισμένους πραγματογνώμονες (βλ. σημείο III.1 ανωτέρω).

III. 3 Πληρωμή

Εντός τεσσάρων εβδομάδων μετά την πραγματογνωμοσύνη, ο πραγματογνώμονας οφείλει να απευθύνει στο δικαστήριο τιμολόγιο με την αμοιβή του. Γενικά, η αμοιβή καταβάλλεται μέσω τραπεζικού εμβάσματος.

III.3.1 Αστικές διαδικασίες

Στις αστικές διαδικασίες, προτού ο πραγματογνώμονας αρχίσει τις εργασίες για τη διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης, το δικαστήριο συνήθως διατάσσει τους διαδίκους να προβούν σε προκαταβολή (Kostenvorschuss) στο δικαστήριο. Το ύψος της προκαταβολής εξαρτάται από την πολυπλοκότητα της υπόθεσης και από την έκταση της πραγματογνωμοσύνης. Γενικά, η αμοιβή υπολογίζεται βάσει του αριθμού των ωρών που αφιέρωσε ο πραγματογνώμονας στην υπόθεση, ο οποίος πολλαπλασιάζεται επί ωρομισθίου. Στην αμοιβή του πραγματογνώμονα προστίθενται επίσης τα έξοδά του και ο ΦΠΑ. Το δικαστήριο ορίζει το ποσό που πρέπει να προκαταβάλουν οι διάδικοι, με βάση την εμπειρία του. Εάν το ποσό της προκαταβολής δεν επαρκεί, μπορεί να διαταχθεί η καταβολή επιπλέον ποσού.

III.3.2 Ποινικές διαδικασίες

Στις ποινικές διαδικασίες η αμοιβή του πραγματογνώμονα καταβάλλεται από το δημόσιο και, σε περίπτωση καταδίκης, ο καταδικασθείς υποχρεούται να επιστρέψει τα έξοδα.

III.3.3 Διαδικασίες οικογενειακών διαφορών

Στις διαδικασίες οικογενειακών διαφορών η αμοιβή του πραγματογνώμονα καταβάλλεται συνήθως από το δημόσιο.

III.4 Νομική συνδρομή

Σε γενικές γραμμές, νομική συνδρομή χορηγείται σε πρόσωπα τα οποία, λόγω της οικονομικής τους κατάστασης, δεν είναι σε θέση να αντεπεξέλθουν εν όλω ή εν μέρει στα δικαστικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων των πραγματογνωμόνων. Οι αποδέκτες της νομικής συνδρομής πρέπει να την επιστρέψουν, εν όλω ή εν μέρει, εάν η οικονομική τους κατάσταση βελτιωθεί σημαντικά εντός τριών ετών από την έναρξη της διαδικασίας. Σημειώνεται ότι ο ηττηθείς διάδικος καλύπτει πάντοτε τα έξοδα του νικήσαντα διαδίκου.

III.5 Καταβολή της αμοιβής των πραγματογνωμόνων

Το δικαστήριο αποφασίζει επί της αμοιβής του πραγματογνώμονα εκδίδοντας αυτοτελή απόφαση ή στο πλαίσιο της απόφασής του. Ως εκ τούτου, η απαίτηση των σχετικών εξόδων είναι εκτελεστή.

IV. Ευθύνη των πραγματογνωμόνων

Οι πραγματογνώμονες ευθύνονται βάσει του γενικού δικαίου για τις συμβάσεις και τις αδικοπραξίες. Υποχρεούνται να καλύπτουν την πιθανή ευθύνη τους μέσω ασφάλισης επαγγελματικής ευθύνης.

V. Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες πραγματογνωμοσύνης

Ο ιστότοπος της [αυστριακής ένωσης ορκωτών και πιστοποιημένων πραγματογνωμόνων](#) παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τα έξοδα (παρατίθεται υπόδειγμα τιμολογίου), καθώς και τους όρους υπό τους οποίους μπορεί κανείς να εγγραφεί στον κατάλογο δικαστικών πραγματογνωμόνων. Ο ιστότοπος αυτός είναι πολύ ενημερωτικός και εύκολα προσβάσιμος για το κοινό.

V.1 Νομική βάση

Οι κύριες νομικές διατάξεις που εφαρμόζονται στη δικαστική πραγματογνωμοσύνη στην Αυστρία είναι οι εξής:

τα άρθρα 351-367 του [αυστριακού Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας](#) (Zivilprozessordnung - ZPO)

το άρθρο 31 του [νόμου για την εκούσια δικαιοδοσία](#) («Außerstreitgesetz»)

τα άρθρα 52-53 α του [αυστριακού Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας](#) (Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz) του 1991

τα άρθρα 104, 112, 112α, 125-128, του [αυστριακού Κώδικα Ποινικής Δικονομίας](#) (Strafprozessordnung) του 1975.

V.2. Διορισμός πραγματογνωμόνων

Οι πραγματογνώμονες μπορούν να διοριστούν από το δικαστήριο αλλά όχι από τους διαδίκους. Ο διορισμός πραγματογνωμόνων στις διοικητικές διαδικασίες είναι παρόμοιος μ' αυτόν στις αστικές διαδικασίες. Στο στάδιο της ποινικής προανάκρισης, ο πραγματογνώμονας μπορεί να διοριστεί από τον εισαγγελέα.

V.2.α. Διορισμός από δικαστήριο

Το πολιτικό δικαστήριο έχει τη διακριτική ευχέρεια να διορίσει πραγματογνώμονα είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν ρητού αιτήματος ενός εκ των διαδίκων, εάν τα σχετικά πραγματικά περιστατικά δεν μπορούν να διαπιστωθούν άλλως. Το δικαστήριο έχει τη δυνατότητα να διορίσει ως πραγματογνώμονα οποιοδήποτε πρόσωπο θεωρεί κατάλληλο για τον σκοπό αυτόν. Ο πραγματογνώμονας οφείλει να αναφέρει στο δικαστήριο κάθε τυχόν σύγκρουση συμφερόντων. Οι πραγματογνώμονες που διορίζονται από το δικαστήριο έχουν πρόσβαση στον σχετικό φάκελο της υπόθεσης.

V.2.β. Διορισμός από τους διαδίκους

Στην Αυστρία, οι διάδικοι επιλέγουν ιδιώτη πραγματογνώμονα. Η έκθεσή του πρέπει να προβληθεί και να προσκομιστεί από τον διάδικο, διαφορετικά απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Αν πληρούνται οι εν λόγω προϋποθέσεις, το δικαστήριο εξετάζει και εκτιμά ελεύθερα τη γνωμοδότηση του πραγματογνώμονα. Η έκθεση θεωρείται αποδεικτικό μέσο, αλλά δεν ακυρώνει την έκθεση πραγματογνώμονα που έχει διοριστεί από το δικαστήριο. Αντιθέτως, συνδέεται μάλλον με τη νομική βάση της επιχειρηματολογίας του διαδίκου.

Το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει αν θα στηρίξει το σκεπτικό της απόφασής του στη γνωμοδότηση του πραγματογνώμονα που έχει διοριστεί από διάδικο.

V.3 Διαδικασία

V.3.α. Γνωμοδότηση

Η κύρια έκθεση πραγματογνωμοσύνης μπορεί να υποβληθεί εγγράφως ή να παρουσιαστεί προφορικώς. Δεν υπάρχει συγκεκριμένη δομή που πρέπει να ακολουθεί ο πραγματογνώμονας στην έκθεσή του.

Αν το δικαστήριο κρίνει ότι η έκθεση είναι ελλιπής ή ότι ο πραγματογνώμονας υπέπεσε σε αδικαιολόγητο παράπτωμα, μπορεί να διατάξει την εκπόνηση νέας ή συμπληρωματικής έκθεσης, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος των διαδίκων. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να διατάξει τον πραγματογνώμονα να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα λόγω του αδικαιολόγητου παραπτώματός του.

Οι διάδικοι μπορούν να αντικρούσουν ή να αμφισβητήσουν την έκθεση πραγματογνωμοσύνης με τους ισχυρισμούς τους ή την αντιπραγματογνωμοσύνη. Στις αστικές διαδικασίες, οι διάδικοι συμμετέχουν σε μεγάλο βαθμό στις εργασίες των πραγματογνωμόνων. Πρέπει να συνεργάζονται και να παρέχουν όλα τα έγγραφα που ζητούν οι εμπειρογνώμονες. Μπορούν να υποβάλουν απευθείας ερωτήσεις στον πραγματογνώμονα στο πλαίσιο της κατ' αντιμωλία διαδικασίας και να ζητήσουν απ' αυτόν να σχολιάσει τις παρατηρήσεις τους.

V.3.β. Ακροαματική διαδικασία

Σε περίπτωση γραπτής έκθεσης, το δικαστήριο αποφασίζει αν και σε ποιον βαθμό είναι αναγκαία η συμμετοχή του πραγματογνώμονα στις ακροαματικές διαδικασίες (κατά περίπτωση, κατόπιν αιτήματος των διαδίκων).

Οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στην παρούσα ενότητα συγκεντρώθηκαν στο πλαίσιο του έργου «Εξεύρεση πραγματογνώμονα» από σημεία επαφής ανά χώρα που επιλέχθηκαν από το [Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Εμπειρογνωσίας και Εμπειρογνώμωνων \(European Expertise & Experts Institute – EEEI\)](#).

Τελευταία επικαιροποίηση: 23/10/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.